

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 13. prosinca 1882.

List 2.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. III.

Sv. Jožef in otroci.

Za Jezusom in Marijo nimaš, kerščanska mladina, v nebesih nobenega tako dobrega prijatelja, nobenega tako zanesljivega varha, in tako močnega pomočnika, kakor je sv. Jožef. Po nauku sv. Tomaža Akvinskega je sicer sv. Jožef priprošnjik za vse stanove, in pokojni papež Pij IX. so ga izvolili za patrona cele sv. cerkve in ga postavili tako rekoč za očeta vesoljne katoliške družine; ali vendar nam toliko okoliščin iz njegovega svetega življenja daja pravico, da ga smemo pred vsemi družimi posebej imenovati varha vseh nedolžnih otročičev. Kakor ima namreč sleherni oče od Boga dolžnost, skrbeti za vso družino, a posebno in naj bolj za neodrasle otroke, ki si sami še ne morejo pomagati; enako je sv. Jožef skerbni zavetnik vsih katoličanov, ali posebno se s skerbnim in ljubeznjivim očesom ozira na otroke, na nedolžno mladino.

In da so mu res med vsemi varovanci ravno otroci naj ljubši, ni težko presoditi. Saj po detinstvu ravno je tudi on sam postal to, kar je.

1. Preživel je sam mladostna leta v neomadežani čistosti in nedolžnosti. In če je mladosti rajsko srečni čas že nam na zemlji v tako blagem in veselem spominu, ali more v nebesih pozabljena biti človeške spomladi prekrasna doba? Kako da se ne bi sv. Jožef ravno na mladino oziral z naj večjo skerblijivostjo?

V sv. pismu nam sicer ni popisano mladostno življenje sv. Jožefa, marveč sv. pismo nam ga kar z eno samo besedo pokaže že v njegovi popolnosti in svetosti, imenovaje ga „pravičnega“. Ali prekrasno nam je v sv. pismu popisano blago in prelepo življenje njegove predpodebe — egiptovskega Jožefa. O kako ginljivo je to življenje! Marsiktero mlado serce je bilo že do solz ginjeno, ko se mu je pervikrat pripovedovala zgodba egiptovskega Jožefa! In če jo človek tudi po večkrat sliši, ali večkrat bere, zmiraj ima še neko skrivnostno-ginljivo moč do njegovega serca, in čem bolj nepopačeno je serce, tem bolj se mu priljubi. Zares, ali si morete misliti kaj ljubeznjivejšega, kakor je bil ta angeljski mladenček v pisani suknjici, naj vbogljivejši

ljubljenec očetov? Ali poznate kaj veličastnišega, kakor je bil ta hrabri zmagovavec v naj nevarnih skušnjavah, ta krotki nedolžni jetnik v egiptovski ječi? Če se angelji v nebesih veselijo grešnika, ki se spokori, kako veselo so še le morali angelji doli gledati na mladenča, ki ga nobeno zapeljevanje ni moglo premotiti, ter je raji bežal in v strašni ječi terpel toliko lèt, kakor bi bil Boga žalil! In kateri mladenec je bil bolj prizanesljivega serca, kakor egiptovski Jožef, ki je svojim nevrednim bratom toliko vnebovpijočo krivico tako odkritoserčno odpustil, da jim še očitati ni, da jih je objemal in z dobrotami obsipal? Za katerega veste, da bi bil bolj ljubil svoje starše? Ljubi Bog mu je obilno poplačal njegovo blagodušnost že na tem svetu, ker ga je postavil čez vso egiptovsko deželo prvega za kraljem. Sploh ga sv. pismo tako-le slavi: „Ni bilo človeka, kakor je bil Jožef, poglavar svojih bratov, steber svojega ljudstva“ (Sir. 49, 17.).

Taka je predpodeba. Ali pogledjte na pravo podobo — sv. Jožefa, rednika Jezusovega! Ni vam treba dolgo ogledovati. Pervi pogled vam vse razodene: Jezus v naročji in lilija v rokah nam vse pové. Brez primere več čast je dosegel sv. Jožef, ker mu je nebeški Oče izročil v varstvo — ne le kosčka sveta, kakor faraon egiptovskemu Jožefu — ampak svojega edinorojenega Sina, Gospoda nebes in zemlje. In kaj menite, s čem si je zaslužil toliko čast? V božjih očéh ima le ena reč veljavo: nedolžnost, svetost, pravičnost. Zato je bil sv. Jožef naj više povzdignjen, ker je med vsemi mladenči naj lepše preživel svoja mlada leta. Nek pobožen učenjak nam to prav lepo naznanja s temi besedami: „Ako bi se zbrali vsi ljudje, ki so od Adama pa do današnjega dne živeli in kar jih še bo do konca sveta, in ako bi sv. Duh hotel izmed vseh enega izvoliti za ženina Materi Božji in za redoika Jezusa Kristusa: izmed vseh bi ne izvolil nobenega drugega, kakor sv. Jožefa.“ Tolika svetost je bila v njem že od mladih dni. — V spomladi njegovega življenja je jela rasti in se razcvitati prelepa lilija deviške nedolžnosti, ktera se zdaj v roki priletnega moža tako lepo podá, da nič tako. Pa menite, da bi zdaj mogel pozabiti tistih lèt, v katerih si je zaslužil na zemlji toliko prednost, v nebesih pa toliko čast in radost? Iz lastne skušnje vé, koliko velja mladosti zlati čas, vé, da kdor ga zamudi, na veke več ne more popraviti te zamude. Zato smemo prepričani biti,

da so mu v sveti katoliški Cerkvi otroci naj bolj pri srcu; na nje se naj bolj pazno ozira njegovo skerbno oko, in priserčno želi, da bi se jim nič žalega ne zgodilo, da bi se jim doveršila rast v nedolžnosti in pravičnosti.

2. Splošnja misel je, da svetniki v nebesih se naj bolj zanimajo za ljudi tistega stanja, s katerim so nekdanj na zemlji sami imeli kaj opraviti. Zato si naj raji zbiramo za posebne priprošnjike one svetnike, ki so nekdanj v enacij okoliščinah živeli, kakor mi zdaj.

Komu pa ni znano, da vsa čast in ves blišč sv. Jožefa prihaja ravno od tod, ker je bil rednik Sinu Božjega? Zastonj so si razni pobožni pisatelji prizadevali in zastonj se bodo še dalje trudili, da bi nam po vrednosti popisali in pojasnili nezmerno srečo, ktere je bil sv. Jožef deležen, ker je smel z Jezusom, Božjim Sinom, od njegove prve mladosti do možke dobe pod eno streho v naj tesnejši zvezi živeti, mu celó zapovedovati, z njim deliti osodo življenja, veselje in žalost. O, na veke nepozabljivi mu morajo ostati spomini tistih srečnih dni!

Večkrat se v življenji primeri, da izverstni učenci prekosijo svoje učenike in mojstre, in da se morajo še le-ti od onih učiti. In če le kdaj, je to gotovo veljalo pri sv. Jožefu. Sv. Jožef ni bil, kakor drugi odgojitelji in redniki, da bi bil moral še le Jezusa s trudom učiti, z raznimi pripomočki, kakor jih odgoja nasvetuje, k dobremu napeljevati. „Jezus je rasel kakor na starosti, tako na modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi.“ Sv. Jožef je bil priča naj svetejšega mladostnega življenja, kakoršnega ni bilo ne pred ne potlej in ga ne bo nikdar več na zemlji. Kaj je hotel ali mogel sv. Jožef vpričo tolike otročje svetosti drugega storiti, kakor čuditi se in stermeti, ko je gledal toliko ginljivo pobožnost v njegovi molitvi, toliko krotkost, pohlevnost in priserčno ljubeznjivost v vsem obnašanju, toliko ponižno postrežljivo vbogljičnost itd., ko je gledal, kako krasno se je razvijala in razcvetala snežnobela lilija, ki je bila iz rajskega verta presvete Trojice presajena v zemeljako puščavo!

Od Jezusa tedaj se je imel sv. Jožef dovelj prilike naučiti, kakšen mora otrok biti, če hoče Jezusu in Mariji dopasti. In menite, da se je zastonj učil. menite, da se ne bo zdaj, ko ima v nebesih tako mogočno oblast, najpred in najbolj ljubeznjivo obračal do vsih mladih, kteri želijo biti otroku in mladenču Jezusu podobni?

3. Sv. Jožef je bil pa tudi zanesljiv varuh, ki je Jezusa obvaroval pred mnogimi nevarnostmi, zlasti pa ga je otel iz rok kervoločnega Heroda. O kako je blagemu možu kervavelo dobro serce tisto noč, ko je zvedel od angelja, da malega Jezuska preganjajo in da ga hočejo celó umoriti! Le za trenutek ni odlašal, ampak vstal je, poklical Mater Marijo in v temni noči so hiteli čez mejo v daljno neznano deželo. Vse, tudi naj hujše in naj zopernišče težave prestane, in ves vesel je, da le ljubemu Jezusu reši mlado življenje!

Zdaj, ko je v nebesih zraven trona Jezusovega, mu ni več treba, da bi mu angelji pravili, kako nek drug Herod, peklenski satan, v raznih podobah na razne načine po vsih krajih širocega sveta ljubo mladino zalezuje in pokončuje dušno, kakor je nekdanj ukazal grozoviti Herod telesno pomoriti vse male fantiče v Betlehemu in na okrog, kteri še niso bili več kakor dve leti stari. Sv. Jožef sam vidi, kako zdaj satan razpošilja po mestih in zunaj mest po višavah in nižavah povsod na okrog svoje vojščake, zapeljivce in pohujšljivce, da na duši morijo nedolžno mladino. Menite li, da se ne bo potegnil zanje, da jih ne bode branil? Če se je pa kteri izmed malih ljubljencev Jezusovih dal zapeljati in je popustil svojega nebeškega prijatelja, kakor zgubljeni

sin svojega predobrega očeta: gotovo si bo sv. Jožef vse prizadjal, če bi bilo kako mogoče ga še pridobiti za Jezusa. In če si je tak zgubljeni sirotej v prid obrnil njegovo mogočno priprošnjo, če se mu je posrečilo zopet najti in k Jezusu pripeljati takega nesrečnega zgubljenčka; se gotovo enako razveseli, kakor takrat, ko je po tridnevnem tužnem iskanji Jezusa zopet zagledal v tempeljnu.

Zato te prosim, mlado serce, ktero koli želiš pošteno ostati in si pripravljeno s kerščanskimi čednostmi se olepšati ter Jezusu dopasti, — izročuj in priporočuj se zvesto in zaupljivo sv. Jožefu, naj te obvaruje pred kervoločnimi volkovi, ki želijo Jezusa pregnati od tebe in potlej tvojo ubogo dušo izdati satanu in jo prepustiti divjim strastim ter tako večno pogubiti.

Toraj še enkrat: Imej stalno in terdno zaupanje do sv. Jožefa!

Tudi jaz za slovensko mladino veliko upam od sv. Jožefa; zato sem njemu posvetil in priporočil to izbirko lepih mladostnih izgledov, da bi z njegovo pomočjo bolj do serca šli in več koristili. Bog daj!

Zlati rudnik.

IX.

Sv. maša je za žive in za mrtve najbolj prijetno hladilo in najslajše tolažilo.

Kako nespameten si, o kristjan, ako imaš čas in priložnost prav velikrat tudi ob delavnikih pri sv. maši biti, in to lepo priliko zanemariš in zaveržeš! Neka uboga grešnica je to dobro spoznala na smertni postelji in je zdihovala: „O, da bi mogla saj še pri eni maši biti!“ Zakaj pa, so jo prašali. „Zdi se mi“, je odgovorila, „da bi se moj nepokoj potolažil; zakaj ko bi videla mašnika kelih s Kervjo Jezusovo proti nebu povzdigniti, bi k Bogu govorila: Gospod, veliko je moje zadolženje; pa tukaj je sprava!“

„O, da bi mogel vender še eno sv. mašo slišati!“ Prišel bo dan, ljubi bravec, ko boš morebiti tudi ti na postelji britkost in bolečin ravno tako zdihoval. Poprimi se toraj te prilike, dokler si zdrav, da ti prepozno ne bo treba zdihovati.

„O, da bi mogle saj še eno sv. mašo slišati!“ Tako kličejo uboge duše v vicah. Pristavljajo pa tudi še to: „O, da bi vender kdo za-me k sv. maši šel, ali za-me najél sv. mašo! — O zakaj nisem v svoji družini vstanovil navade, da bi pogosto, da bi vsak dan, kar je moč, hodili k sv. maši!“

Tako zdihujejo po pravici; zakaj če je ta presveta daritev koristna za žive, je ne manj koristna tudi za duše v vicah. Zato tudi mašnik pri sv. maši moli k Gospodu, naj se milostno spomni svojih služabnikov, ki so se preselili v drugo življenje in počivajo v spanji miru. Ako pri izstopu iz tega življenja ljubezen Božja duš ni zadosti očistila, morajo vice nadomestiti to, kar je bilo zamujenega; še veliko bolje kot vice pa to očiščenje opravlja ljubezen Zveličarjeva z daritvijo sv. maše, ker dar sv. maše tem svetim dušam pripravlja veliko hladilo, dostikrat jih celó še popolnoma reši njih terpljenja. Tridentinski cerkveni zbor uči, da duše v vicah izdatno pomoč dobivajo po priprošnjah vernikov in posebno po daritvi sv. maše. Sv. Avguštin nas opominja, da darujmo daritev za vse mrtve v primérleju, ako duše, za ktere molimo, naše priprosnje ne morejo deležne biti.

Pater Janez Alvernski je vernih duš dan po cerkvenem predpisu maševal za ranjce. To prečastitljivo

daritev, po kateri zaradi velike njene moči duše v vicah vroče koperné, je opravljal s toliko gorečnostjo, da od sladke pobožnosti in bratovske ljubezni je bil kakor zvon sebe. V trenutku, ko je Telo Jezusa Kristusa kviško vzdignil, ga je daroval Bogu Očetu in ga prosil, da zavoljo ljubezni Jezusa, svojega prečešenega Sina, ki se je za zveščanje grešnikov dal na križ pribiti, naj duše, ktere je ravno taisti vstvaril in odrešil, dobrotno reši terpljenja v vicah. In zdajci je vidil množico duš, ki so zapuščale ta kraj sprave kakor iskre, ki švigajo iz razbeljene peči. Vse te so šle proti nebesam po zasluženji terpljenja Jezusa Kristusa, kateri se pri daritvi sv. maše v sveti hostiji vsak dan daruje za žive in mrtve.

Vsi pričujoči pa zamorejo duše iz vic reševati; zakaj gotovo je, kar je bilo že dokazano, da verniki, ki se z mašnikom sklenejo, z njim vred darujejo dar sv. maše. (Gl. Die tägl. Anhörung d. h. Messe, P. Ph. Brameyer, str. 41.) — O ljubi kristjan! Ti imaš toliko ljubezen do svojih nepozabljivih ranjcih, morebiti do očeta, matere, do svojega moža, žene, do kacega otroka itd.! Obljubil si jim bil z vso ljubeznijo, da jih ne boš pozabil, da boš molil za nje. Morebiti je kateri teh tvojih dražih res še v ječi očiščevanja in k tebi kliče: „Usmili se me, usmili se me!“ Ako je resnična ta tvoja ljubezen, te bode pač na vso moč vabila in nagibala prav pogosto — če je moč — vsak dan hoditi k sv. maši. „Kolikokrat mi zvonov glas naznanja, da se ima pričeti sv. maša“, je rekla neka velikoserčna duša, „menim, da slišim ta žalujoči in presunljivi glas: Usmilite se me, usmilite se me itd.! in kakor koli se mi mudí po opraviilih, moram se udati živi želji ter k maši iti. Mislim si te uboge duše v sredi plamena, in pri tem pogledu bi se nikoli ne oserčila jim reči: Počakajte, danes nimam časa.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Katoliška rokodelska družba je zopet letos na novega leta dan napravila krasno veselico. V pravilih svojih ima namreč med družimi zahtevami zapisano tudi „veselje in razvedrovanje“; kajti Kolping je bil izveden mož in je dobro vedel, da ravno veselja si ne zná mladi svet pravega poiskati, in iskaje veselja se jih naj več pogubi za čas in za večnost. Zato je rokodelcem prosti čas razdelil v dva dela: nekaj časa naj se učijo koristnih reči, nekaj pa naj se razvedrujejo v poštenem veselji. Kako dobro si naši ljubljanski podmojstri v tej družbi znajo oboje v prid obračati, so kaj sijajno pokazali pri letošnji božičnici, ki je napravila navzočim par istinito veselih in kratkočasnih ur. Krasno petje je zopet pokazalo izurjenih moči veliko pridnost, kajti pesni, kakor je Foersterjev „Venec“, „Dijaška“, „Popotnica“ itd., niso kaj lahke, pa so se tako gladko pele. Veliko radosti in smeja je napravila „nova iznajdba — pevski stroj“, s katero se je jako osoljeno pobahal podmojster P., in pa šaljiva igra „Dr. Čuden in njegov sluga“, s katero so si dotični zaslužili živahno pohvalo poslušavcev. Tudi deklamacije, ki so se po obsegu nekaj ozirale na Božič, nekaj na družbinsko življenje, moramo pohvaliti.

Med tem glavnim delom veselice in med tombolo so še preč. g. prošt dr. Jarec pozdravili pričujoče in opozorili na koristnost in delavnost te naprave, ki ima na Nemškem svoj začetek, pa se je že tudi na naših tleh tako lepo vkoreninila. Bili so marljivi g. prošt tudi posrednik blagoslova, ki so ga mil. g. škof Gruša za novo leto našim verlim katoliškim pomočnikom podeliti blagovolili. Res smejo ponosni biti, da jih tak mož ljubi

in se za nje tako dobrotno peča, kakor je škof dr. Gruša!

Začetek pa nalašč na konec postavim, ker ima nekaj prošnje v sebi, s čemur ne more človek tako hitro na dan. Lani namreč je že preč. g. dr. Gogola rekel, da zasluži družba priti v „črne bukve“, če si ne napravi lastne hiše. „Hiše še ni“, je rekel č. g. predsednik Gnjezda v ogovoru, „pač pa je prišlo od neke strani podpore za en vogal hiše“.

Ko bi se našel kak kerščansk junak (ali pa junakinja, ali več taci), ki bi podperl saj še dva druga, četerti bi se dal že kam nasloniti! Vemo, da ima č. g. družbeni predsednik že več lét v sercu želje prositi, pa se zaradi obilnih prosivcev, ki vedno terkajo od vsih strani na vrata dobrih serc, — prositi ni upal. — Ko bi pa vendar le kak dobrotnik hotel se nekoliko ozreti tudi na to tako koristno in čedalje bolj potrebno napravo: — kaj ne, ljuba „Danica“, da boš sprejela dar, če tudi te prosi le priprost dopisnik, ki pa dobro vé, kako obilno je Bog blagoslovil tvoje roke? (Odg. Gotovo bi bil eden naj lepših misijonov, ako bi mili Bog blagovolil odpreti serce ali serca na primernem mestu, da bi rokodelski pomočniki dospeli tudi v Ljubljani do svojega lastnega doma, kakor jih imajo po drugih mestih. V tem stanu je veliko zgubljenih ovčic in marsiktera bi se zopet našla, ako bi imela kam domu. Vr.)

Tudi rokodelski učenci katoliške rokodelske družbe so imeli zelo zanimivo božičnico na ss. treh Kraljev dan. Pohvalil nam je najpred č. g. Gnjezda rokodelčice in povedal, da jih je že 93, tedaj lepo število „naše nade“. Potlej pa je v jako osoljenem govoru podučeval č. g. mestni župnik Rozman učence, in jim podal zlasti štiri nauke (moli in delaj, bodi varčen, bodi zmeren in trezen, bodi pošten) v 4 zlatih orehih, ki so tako dobri, da bodo fantje — če se tako ravna — enkrat, kadar spet srečajo gospoda, ki jim jih je bil dal, rekli: „Gospod, orehi so bili pa dobri!“ in če ga enkrat zagledajo v nebesih bodo rekli: „Gospod, orehi so bili dobri!“ Bog daj!

Potem se je v navadnem redu izbrano in primeroma verlo dobro deklamovanje verstilo z izvrstnim petjem pod vodstvom neutrudljivega č. g. P. Angelika. Tudi ta vesela večerna zabava se je končala s tombolo.

Tombola v katoliški družbi je bila v nedeljo nenavadno obilno obiskana. Kdor si je ogledal došle goste raznoverstnih stanov in starosti, vse z radostnim obrazom, si je pač lahko mislil sam pri sebi: „To je katoliško!“ — Posebno pa nas je razveselil izvrstni govor č. g. dr. Jegliča. Za učenostne govore njega hvaliti, bi ne bilo nič novega; a tudi v priprosti besedi je mojster. Če nas zapusti ta blagodušni gospod, se tolažiti moremo le s previdnostjo Božjo, ki vse po modrosti vravnava! — Tudi katoliška družba je lepa njivica, na kateri se dá marsikaj dobrega pridelati. Sploh dela na vse strani veliko, — polje široko! Bog daj gorečnosti njej v prid!

Iz Ljubljane. (Gimnazija nova v Travniku.) Novo veselo upanje za olikovanje Bosne se odpira. Nekako na sredi poti med Banjaluko in Sarajevim je mesto Travnik, s kacími 8—1200 skoro čisto katoliškimi prebivalci, in v tem mestu se ima z vladno pomočjo ustanoviti gimnazija, ktero bodo vodili č. oo. jezuiti. Odločeni so za zdaj blezo štirje patri, in dva sta že v Travniku ter priprave delata za gimnazijsko, ktere prvi razred se ima v jeseni pričeti. Pa tudi dijaki z višjih razredov, n. pr. iz šestega i. dr., se bodo sprejemali kakor bogoslovci. Tukaj ne bode terdih ključev kako ne-

prebavljive prusaške zisteme, kakor je upati. Naprava bode v rokah nadškofa dr. Stadlerja; vlada se ne bode vtikala, bode pa oskerbela tvarino za stavbo in tudi sicer vso stvar podpirala. Med patri, ki bodo napravo oskerbovali, sta dozdej dva Hervata, ki sta že tam; Kranjec — naš verli P. Verhovec, ki je bil te dni v Ljubljani, gredé v Zagreb, kjer bode nekoliko časa ostal pri č. P. Höppergerji v napravi sv. Vincencija Pavlj., se učil bosanskega jezika itd., ter se bode spomladi tudi on podal v Travnik. Nadepolni dijaki, kateri bi želeli priti v semenišče presvitlega verhbosanskega škofa, bi morali toraj sprejeti biti od preč. gosp. nadškofa dr. Jož. Stadlerja v Sarajevu. Ni dvoma, da se bo s tem tudi marsikterim slovenskim šolskim mladenčemu odperla nova pot, po kateri utegnejo svojim južnim bratom koristni biti.

Pod Čavnom. (*O rimskem popotovanju.* [Dalje.]) Po avdijenci pri sv. Očetu odpeljemo se na svoje stanovanje na tergu „Panteon“. Vsi zadovoljni in veseli, da smo dosegli svoj namen, po katerem smo najbolj hrepeneli, poiščemo si pošteno kerčmo, ali reči moram, da od velikega veselja, da sem vidil namestnika Kristusovega, mi nobena jed ni dišala. Tako, mislim, godilo se je tudi drugim romarjem in romaricam. — Vročina je strašna. Kaj zdaj začeti? Kam iti? Kar sklenemo domači mi trije duhovni, podati se domu in se malo počiti. Ali meni se zopet od samega veselja počivati dosti ni ljubilo. Popustim toraj svoje drage tovarše in se podam nekoliko sam po mestu. Stopam s terga na terg, iz ulice v ulico. Povsod najdem kaj novega in posebnega: tū krasne cerkve, tam velikanske palače, tū zopet lepe letne hiše (vile), tam mične verte. Na vsak korak odpirajo se mi novosti, ki jih še nikoli videl nisem. Vse mi kaže, govori in pričuje le o kristjanskem blagem duhu. Vidi se jasno in očitno, da Rim je mesto sveto, mesto katoliško v pravem pomenu; mesto, vladano ne od posvetnih kraljev, kakor zdaj, temuč od sv. Očetov papežev. O felix Roma! o srečen Rim, dokler je v tebi kraljeval Kristusov namestnik. Bog dáj, da bi kaj kmalu spet! Grem dalje in dalje, ali reči moram, da mi ni bilo nič kaj dobro pri sercu in marsikje obračal sem svoje stopinje prav plaho, zdaj na desno, zdaj na levo, kakor se mi je tū ali tam kaj sumljivega zdelo. V svoji radovednosti zašel sem včasih v prav neprijetne kraje. Še zdaj se čudim, da sem toliko si upal.

Kar pridem na širok terg. Tū se ustavim in ogledujem lep vodometa, na katerem dve kamniti ribi vodo na več metrov v zrak mečeti. To se mi je jako dopadlo. Ker sem pa že ta vodometa omenil, povedano naj bo pri tej priliki, da vodometa, studencev in fontán ima Rim po terghih in na voglih ulic toliko in tako krasno delan, da nobeno mesto na svetu ne tako. Zraven krasnih cerkev in visokih obeliskov so fontane glavni kinč tergov in sploh celega mesta. Človek bi jih gledal in ogledoval ure in ure. Znamenite posebno so fontane na tergu sv. Petra, na tergu „Navonna“, „Spagna“, „del Popolo“, zlasti pa „Fontana Trevi“. To so dela, ki spominjajo na perve mojstre svetá. Kaj tacega ni na vesoljnem svetu. Tako sta na tergu sv. Petra — da omenjene v kratkem opišem — dva velika prekrasna vodometa, iz katerih vré voda v močnih curkih in veliko metrov visoko, z velikim šumom v zrak leti. Postavljena sta v sredi terga na stranéh velikanskega obeliska s križem na verhu. Ne morem popisati lepote teh dveh vodometa in vtisa šumljajoče vode. Primerni pač kinč največjemu tergu na svetu, največi baziliki in največjemu poslopju, Vatikanu!

Na tergu „Navonna“ stojé pa kar tri fontane v versti. Najveličastnejši je srednja pred cerkvijo sv. Neže.

Na teh fontanah in vodometih teče, lije, perši voda na vse mogočne strani in načine. Pogled tega, krasnega potem obeliska na srednji fontani in raznih marmornatih podob človeških in živalskih tujca kar omami, da ne vé kaj in kam bi gledal. Na tergu „Spagna“ je pa celo jezero in na njem kamnita barka s človeškimi podobami, ki po sebi napeljana vodo tje in sem mečejo in zlivajo. Pač, sem si mislil, krasna podoba Jezusovega čolnčiča na Genezareškem jezeru. Fontana ta s svojo ginljivo podobo bila mi je jako všeč. Na tergu „Piazza del popolo“ ležé okoli krasnega in visokega obeliska štirje levi, ki noč in dan vodo iz sebe pljujejo. Na desni in na levi terga šumista pa še dva druga studenca, ki svojo vodo iz korita v korito zlivata. Čez te in vse druge pa je „Fontana Trevi“. To je monument „non plus ultra“! Delo kolosalno in veličastno! Zloženega je skupaj na stotine vozov skalovja in pečin. V sredi teh stoji morski malik. Okoli njega je več družih velikanskih podob moških in živalskih. Krokodili in kače ležé po pečinah. Bistra voda pa teče, se izliva, vré in šumi po skalovju na vse mogoče strani in viže ter se zbira v kotlini, jezeru podobni. Vse tako šumi, da se tamkej govoriti ne more. Pripoveduje se, da tū teče najboljša voda v celem Rimu. Ne morem sicer tega pričevati, ali pili smo jo vendar neki večer pri svetlobi plina. Okoli te fontane je vedno polno ljudstva. Sicer pa se voda v Rimu iz fontán kar nič ne rabi, ker te so le za kinč ali parado tergov. Za domačo rabo ne manjka vode iz družih studencev po dvoriščih in sploh kjer se hoče.

Gredé še dalje stopim v neko štacuno. Prodajale so se slike in sploh malarije. Dam si pokazati spomine na Rim. Ali ko te pregledujem, mi vedno nekaj po glavi šumi, da naj vse pustim in grem dalje. Bila je štacuna v samotnem kraju in jaz v njej sam. Ognem se tedaj vsakemu slučaju nevarnosti in z urnim korakom urežem jo proti Propagandi. Memogredé se nekoliko ustavim pred cerkvijo „S. Trinità dei monti“, in ogledujem velikanske stopnjice, ki pred njo v cerkev deržijo iz terga „Spagna“. Od Propagande zasuknem jo proti Kvirinalu, nekaj papeževemu, zdaj po ropu kraljevemu stanovanju. Ali „Panteona“ in našega bližnjega stanovanja najti ne morem. Zgubim se pri vsem tem, dasi sem dvoje mestnih planov seboj nosil. Postrežljivi Rimljan oberne me zopet na pravo pot. Grem tedaj na dom in poiščem svoje tovarše. Čez malo minut na to uzamemo voz in se peljemo vsi trije proti sloveči „Porta Pia“. Namenili smo si ogledati kraj, kjer se je veršil žalostni ulom in siloviti napad na sv. mesto l. 1870. Peljaje se memo raznih starodavnih razvalin in novih palač pridemo do široke ulice, na kateri zagledamo napis: „Via 20 settembre“ (già P. Pia). Bila je ulica, ki je deržala k tužnim tistim mestnim vratam, kjer so Italijani zid ulomili ravno 20. septembra imenovanega leta. Napis ta nas pretrese in razžali. Ves njegov pomen nam stopi pred oči. Nova vlada dala je v spomin svojega ropa celó spremeniti imé ulice, po kateri je v mesto vderla garibaldinska druhal. Se vé, da je bilo treba tudi dan povedati, kedaj se je to razvpito zločinstvo godilo! Naj si pa vlada ta le piše dan po zidovih, zgodovina zapisala ga bo pa v črne bukve, v teh ostane gotovo bolj stanoviten, kakor na zidu — njej v sramoto pred vsem omikanim svetom in na vse čase. Ulica ta je precej dolga. Ob koncu te zagledomo močne vrata. Peljemo se skozi in tedaj vidimo žalostni kraj uloma. Močno in velikansko zidovje je bilo tukaj vderto na treh mestih. Ulom (breccia) je sicer popravljen, govori in pričuje pa vendar jasno o gnjusobnem razdjanju in o sramoti njih, ki so to storili. Neki suhi venci visé razobešeni tje in sem po zidovju. Sredi teh vzdignata je marmornata ploša z napisom: „Ai 20 di settembre si

adempierono i voti (!) dei Romani pella indipendenza“ itd., sledijo na to imena padlih vojakov puntarjev. Groza nam je bila pri sercu na ta pogled. Čut nejevolje se nas loti. Ali še nekaj! Žalostno, neverjetno, pa vendar resnično. Na stranéh mestnih vrát sti zunaj na zidu podobni sv. Neže in sv. škota Aleksandra, v spomin, da se po tej poti dojde v katakombe sv. Neže in sv. Aleksandra. Surovost laška je pri silovitem napadu tudi te podobe s krogli hudo razrušila in poškodovala! *) Pač da, laška bravura! Sad nove ère! Zvedeli bi bili še marsikaj in slišali, ali voznik je nalaš naglo konja dalje gnal in nam na naše vprašanja le malo in še to nekam zamerljivo odgovarjal. Od „Porta Pia“ peljemo se proti „Porta Salaria“. Tudi na teh vratih godil se je ulom. Napaden je bil namreč Rim takrat na štirih stranéh ob enem, to je, na omenjeni „Porta Pia“, „Porta Salaria“, „Porta S. Giovanni“ in „Porta S. Sebastiano“. Generali, ki so vsak na svojem kraju bili vodniki, bili so: Cialdini, Cadorna, Bixio in glasoviti Lamarmora. Boj je terpel le nekaj ur. **) Sovražniku ni šlo nič prav dobro, in morda bi se bila stvar še drugač zasuknila, ko bi ne bili razobesili rajni Pij IX bele zastave na šentpetersko kupljo in ustavili prelivanja kervi. Pa pustimo to božji previdnosti! Pride že čas pravice. „Qui habitat in coelis irridebit eos, et Dominus subsannabit eos!“ — Pri „Porta Salaria“ smo naleteli na močno stražo. Vojaki so nas tako gerdo in po strani gledali, da sem se skoraj bal. Morda so mislili, da smo jim Slovani prišli Rim vzeti? Za zdaj ne — pa Bog vé, kaj še pride? — Peljemo se dalje. Tù opazujemo nove ulice in nove hiše; le napisi po vogléh pravijo, da v Rimu piše nov veter. Tako vidiš od imenovane ulice: „Via 20 sett.“ tje proti Lateranu vse spremenjene po novem kopitu. Bral boš: „Via Castelfidardo, V. Montebello, V. Solferino, V. Gaeta, V. Princ. Margheritta, V. Princ. Umberto“; dalje: „Via Cavour, V. Mazzini, V. Gioberti, V. Ricasoli, V. Lamarmora, V. Bixio“ — sami zlo slavni možje nove ère —; „V. Manzoni, V. Macchiavelli, V. Rattazzi, V. Buonarrotti“ itd. Sami maliki prekucuhovske Italije!

(Dalje nasl.)

Mladini za budilo in vedrilo.

Ali se tebi živalice kaj smilijo?... Gotovo, da, ako v zanikarni družini nisi lepega serca napravil. — Ti je kaj bridko pri sercu, ako tički po zimi nimajo kaj zobati? Mislím, da. Toraj poslušaj, kaj svetujejo usmiljeni ljudje.

Letos še ni bilo hude zime, morebiti je pa še kaj nastopi. Ako se kaj tacega naméri, tedaj:

1. Pridno zbiraj mervice in drobce od jedi pri mizi, ali v kuhinji, ali semena na podu, in potresaj jih tičkom pred okno, ali napravi jim kopni prostorček na dvorišu, ter jim živeža natresi. 2. Misli že zdaj, kako boš jeseni enake semena in zernja zbiral, da boš pozimi tičke z njimi razveseljeval. 3. Terdoserčni ljudje v naj hujšem mrazu pusté brez potrebe živinico zunaj stati (n. pr. konje neogernjene); morebiti zamoreš kaj tacega odverniti z lepo besedo.

*) Ob porti „S. Pancrazio“ so pa vse krogle letele le v samostan Benediktinarjev. In v bolnišnici sv. Galikana morali so vse bolnike zavoljo bomb in krogelj v podzemeljske hrame spravljati! Vert sv. Očeta je tudi močno terpel.

**) Blizo „Porta s. Sabastiano“ vpraša vojaški kaplan tudi ranjenega Piemonteza, če mu je žal, da je orožje prijel proti sv. Očetu in Cerkvi, in ta mu odgovori: „Padre! cosa vuole! Sono stato obbligato a farlo. — Duhovni oče, kaj hočete! Bil sem prisiljen to storiti.“

Stori v prvem mesecu leta že sklep, da boš to leto prav usmiljen do živali, da jih ne boš terpinčil; tudi, da boš druge od tega odvrčal. Pa tudi to, da ne boš živali neumno rad imel. n. pr. mačk, psov itd. čehljal in povsod seboj vlačil. To je kaj gerdo!

Poslednjič pa še nekaj. Če se ti živali smilijo, se ti morajo ljudje še vse bolj smiliti. Ni brez taci, ki bi vse zmetali debelim mačkom in psom, akoravno vidijo uboge otročiče ali druge reveže vse medle in zelene od lakote! To je gerdo in pregrešno.

Imej poslednjič usmiljenje s tovarši, ne da bi koga v blato, v sneg metal, kamnje vanj lučal itd.

Kdor je v otročjih letih neusmiljen do tovaršev in živali, se mu serce ojekleni in postane lahko pretepež ali celó ubijavec! Skerbi tedaj za blago, usmiljeno serce.

Nizko — kviško.

Sloveči pridigar o. Abraham a sankta Klara († 1709) je neki dan sledečo zadevo pojasnoval svojim poslušavcem na Dunaji: Strojari neusmiljeno ravna s kožami; jih steržejo, raztepljejo, teptajo in slednjič, enako roparju, obesijo na vislice; pa vse to je potrebno, ako jih hočejo potem za dragi denar prodati. Ne mehkuzno, ampak tako oistro ravna tudi ti, kristjan, s kožo svojega telesa, ako hočeš, da se bo sodnji dan svetila in da ti Bog tvoj trud poplača z nebeškim plačilom. — Človeško telo je kakor vinska terta; ako se ne obreže in se ji marsiktera rana ne vseka, ne obrodi sadú; — človeško telo je podobno struni; ako se dobro ne napne, ne dá od sebe glasú; — človek je kot jegulja; ako je terdo z rokami ne primeš, se ti zmuzne iz rók; — človeško telo je kot lán; ako ga s terlico ne tareš, ni za nobeno rabo; — človeško telo je kot preja ali platno, katero se mora dolgo ob kamen, perilnik tolči, če ne, ni čisto; — človeško telo je podobno njivi; ako se ji z drevesom ali rovnico ne vseka polno rán, se smé le malo dobrega pričakovati od nje; — človeško telo je ura, ktera ne bo dobro šla, ampak se ustavila, ako ob njo obilno težajev ne obesiš. — Človeško telo in duša sta skudeli na tehtnici; ako ena zmed nju nizko pade, se druga vzdigne visoko; ako se telo s postom in zatajevanjem kroti in tare, se povzdigne duša kviško. Tisti, ki svoje telo mehkuzijo, ki ne marajo za poste, ki imajo četrturno klečanje na golih tléh brez blazine za največe terpinčenje, razodevajo jasno, da se telo dobro, duša pa slabo počuti. Toraj pravi sv. Avgustin: Berzdaj svoje telo in boš satana premagal.

Vojvoda med živalimi.

Zamorski sužnji na otoku Kubi cenijo prešiča za naj srečnejši stvar na zemlji, in dokazujejo svoje mnenje s sledečimi nagibi: Ubogi zamorec, pravijo, mora delati, tudi njih gospodar mora delo in delavce nadzorovati; konji in voli morajo nositi, vlačiti; pes mora noč in dan čuti na straži; — le prešiču ni treba drugega delati, razen da se pase in počiva. — Toda drugač bi sodili zamorci, ako bi se ozirali na žalostni konec tega dozdevnega vojvoda. Kako se brani ločiti od korita, ko nastopi dan klanja, kako se zvija in cvili, ko mu mesar nož v vrat zabode! — Tako je tudi med kristjani marsikteri keršen pujs, ki se vse žive dni valja po blatu greha in gnjusobe, dobro jé in pije, pa počiva, in svet ga šteje za naj srečnejšega človeka. Kako pa se zvija, ko pride smert — ta neprepričljiva mesarica — in mu koso v serce zabode. Nasprot pa mirno umerje pobožni

kristjan, ki je vedno čul in odganjal napade dušnih sovražnikov.

Razgled po svetu.

Na Avstrijskem — tako piše eden nemških časnikov — je še vse polno „ringteaterskega“ pogoriša, pri čemur je toliko ljudi v plamenu konec storilo; od vseh strani se vzdigujejo glasovi zoper tiste, ki so kaj zadolženi pri tej strašni dogodbi. Nemški list nima nič zoper to, misli pa, da je še veliko strašnejše z zanikarnimi igrami, ki se igrajo povsod po velicah mestih in z načinom, da v tisočernih sercih spodkopujejo vero in čednost, in neštevilne izdajo ognjenemu morju v večno smert v peklju. Zoper to pa se nobeni glasi ne vzdigujejo.

Laško. Pervi „Osservatore Romano“ v novem letu je naznanil, kako sta bila dva Italijana v prvem nočnem mraku oropana na očitnih ulicah sredi rimskega mesta! Tedaj ne le papeži — živi in mrtvi, ampak tudi drugi Italijani niso varni v novem blaženem Rimu! V tem ko poštenje in varnost v oropnem Rimu vidno poginuje in umira, pa prismojeni judovski frasonski časniki pišejo, kako da papeštvo umira?!

Iz čegave milosti? Po obnašanju sedanjega svetá soditi, so mnogi že mislili, da vladarji morajo vladati iz milosti in po milosti brezvrcev, bankirjev in liberalnih časnikarjev. Stari Olem v Berlinu pa jim je v začetku tega leta kakor v nekakem vošilu za novo leto zatajčal, da ta misel je „švindl“, da on je in hoče biti monarhijski kralj, ter kraljestvo ali cesarstvo ni zgoli kaka mašina, ktera bi imela samo podpisovati, kar bi se liberalcem zljubilo sklepati.

V Rimu vojska. Kakor svoje dni v Jeruzalemu, ko je bil Sin Božji prišel na svet, tako je tudi letos obletnica tega prihoda v Rimu zbudila velik šum. Sv. Oče so s svojim božičnim govorom zadeli v gnjezdo frasonov in rudečkarjev, in ti so kakor osé in seršeni, ako v njih zalego dregneš, strašno zrojili. Z vsim orožjem laži, farizejstva in srovosti so se zagnali v papeža in katoličanstvo; toda katoliški časniki tudi ne molčé, zlasti jih „Osservatore Romano“ zaporedoma že v več številkah s toliko močjo mlati, s takimi dokazi resnice šiba in bje, da bi se vsi že bili poskrili, ako bi ne bili rudečkarji, sovražniki vere in resnice, kateri so že davno zapravili občutke poštenja in sramožljivosti.

V odgovor na vošilo kardinalov na Sveti dan so namreč sv. Oče omenili sladkega veselja, ki so ga imeli ravnokar zaradi povišanja novih svetnikov, in pa zdaj svetega veselja, ki ga vsako leto obrodí svetu božični praznik. Hvalili so Boga, ki jim od časa do časa k mnogim britkostim in skerbém v apostolski službi primeša tudi veselja. Potem so te britkosti nekoliko popisali in pojasnili, in to je tisto, kar je tako hudo zbudilo in razdražilo sovražnike sv. Cerkve in vere, da je med katoliškimi in frasonskimi časniki skipela kakor nova vojska.

Rekli so med drugim sv. Oče: Ker govorimo svetemu zboru (kardinalov), se nam ni potreba dolgo muditi pri izpeljavi dokazov. Spominjate se naj novjših silo bridkih dogodb.... Vi, kakor Mi, ste vsak dan priča vsega tega, kar se tukaj godi zoper katoliško Cerkve in njenega poglavarja. Tudi celó naj novejši dogodek, ko so novi svetniki bili poveljani, in se je iz tega hotlo dokazovati — češ — kolika svoboda se v Rimu dopusti papežu in katoličanom, je bil ravno nasprotni dokaz. Zaradi varnosti in reda smo bili prisli-

ljeni slovesne obrede obhajati znotraj Našega poslopja, morali smo svetičnost silno zmanjšati, vdeležiti se je zamoglo veliko manj škofov in veliko manjši množice vernikov iz Rima in od zunaj.

Pa vse to časti papežev in štirih častitljivih vojskovavcev za vero ni moglo ubraniti pred žaljenjem in zasramovanjem. Mi smo po naj bolj zreli in resni preiskavi, kakoršno cerkvene postave velevali, pričeli eno naj slovesniših djanj Naše papeške oblasti! tukaj v Rimu pa niso pomišljevali, cele dni poprej očitno pred vsimi naj bolj vzvišeni obred smešiti in psovati; brez kazni so vero vseh Rimljanov in vernega svetá zasramovali in z bogoskrunsko prederznostjo v polnih perisih nesnago in blato metali na Našo osebo, na Našo oblast in na poveljane svetnike same.

In to malopridno počenjanje se ponavlja kolikorkrat se jim tudi naj manjši pretveza k temu kaže. Ako pa Mi v skerbi za blagor katoliške Cerkve Svoj glas povzdignemo, da bi njene teptane in zaničevane pravice in pravnosti ohranili, ako zvesti Svoji sveti prisegi nazaj zahtevamo Svoje svetno gospostvo, kot potrebno za prostost in neodvisnost Naše duhovne oblasti, posestvo, ki Nam je bilo uzeto in ki je po tolikih pravnih naslovih in nad tisočletnem postavnem posestvanju lastina apostolskega Sedeža: se zdajci razdraženo kričanje, brezmerne zaničevanja, žuganja in žaljenja vzdignejo zoper Nas. Ako se katoličani Nam v korist ganejo in skušajo svojo pravico skazati, da bi se neodvisnost njihovega duhovnega poglavarja čvrsto in djansko zagotovila, jih zdajci ovajajo za rovarje ali sovražnike Italije ali za prekucuhe. Ako pobožni romarji iz sinovske ljubezni v Rim pridejo Naše očetovsko serce tolažit in Nam svojo nepremakljivo vdanost skazat, postanejo velikrat tarča zasramovanja časnikom, in derhali prilika k silovitostim.

Se je li potem čuditi, ako zaradi teh in enacih dogodb, ktere si zapored nasledujejo, škofje raznih narodov, ki se tukaj snidejo, očitno spoznavajo, da sedanji stan se nikakor ne dá strinjati s svobodo in častjo, ki gre sv. Stolu? Se je li tedaj čuditi, ako se vsi katoličani na svetu tresejo, kaj bo z njihovim naj višim učnikom in očetom? In gotovo, kdor zvesto opazuje, kako se očitne zadeve razpletajo na Italijanskem, na prvi trenutek vidi, kako grozovite so osnove sovražnikov zoper Nas, koliki novi napadi zoper Cerkev se pripravljajo, in koliko hudega nam je v prihodnje pričakovati.

Kljubu temu v Boga zaupamo, in svesti si pomoči močne sodélastnosti sv. zbora, podpirani z vednimi molitvami vsega keršanstva, si bomo prizadevali od viharjev luskani čolnič Petrov na tako razburjenem morji kermi, in s polnim zaupanjem bomo pričakovali trenutka, ko bo božji Učenik vetrovom in valovom zapovedal in Nam zopet mir podelil. Blaženo predznamnje miru Nam bodi povernjenje rojstva Boga in Odrešenika....“

V teh kratkih besedah je poznamnjano, kako so judovski časnikarji in drugi sovražniki sv. Cerkve in papeža res nesramni in gerdi. In ker se njih pošastnost vedno bolj razodeva svetu, zato ni čudo, če vesoljni svet kliče, da sv. Oče vsega keršanstva ne smé dalje v taki sužnjosti biti, da se mu mora svoboda in neodvisnost poverniti. To pa roparje in prekucuhe grozno peče, ker vidijo, da jim za kožo gre, da vse njihovo péhanje je zastoj, da sv. Cerkev bode zmagala tudi sedaj, kakor je zmagala še pri vsakem in o vsakem času.

Na Francoskem prostomišljak prostomišljaka straši. Poslednjo nedeljo je 1200 rudečkarjev (komunardov) rogovililo po mestu, obhajajočih obletnico Blanqui-ve smerti, ter jih je policija 40 zaperla in njih več ranila.

Med zapertimi je tudi rudečkarški general Eudes in neka prenapeta babura Michel, ki je na pol mesca v zapor obsojena.

Sicer pa republika dolgove dela, kakor vsi premétavci, kateri plačevanje nakladajo naslednikom na herbet; za lanske izdajke imajo 640 in za letošnje leto kacic 800 milijonov dolgá narediti! To in pa nič za take, ki sami plačevali ne bodo! — Gambetta sploh pri svoji republiki ni nič prav srečen; v parlamentu (državnem zboru) jo je že večkrat po ustih dobil in tudi v neki pravdi zoper svojega starega prijatla Rocheforta mu je spodletelo. Rochefort je namreč v svojem rudečkarškem časniku Gambetta in tuneškega konzula Roustana dolžil denarne umazanosti, zaradi česar, češ, je sprožil vojsko s Tunisom; Gambetta je zato Rocheforta tožil, toda potniki so ga nekrivega izrekli.

Francoški kultusminister Bert je fanatišk sovražnik katoliške Cerkve; dal je ukaz, da gimnazijalci naj se le takrat učijo veroznanstva, ako starši to zahtevajo, — vé se pa, kakošni so po mestih marsikteri starši v tem oziru! Zraven tega pa vender zahteva, da naj duhovni ob nedeljah pojejo molitev za republiko: „Domine, salvam fac rempublicam“, in žuga škofom, da bode po svojih vradnikih ostro opazoval zverševanje tega ukaza. Eden listov svetuje Bêrt-u, da bi bolje storil, naj bi vohal po bolnišnicah in ubožnicah, iz katerih so usmiljene sestre iztirane. V enem taciš špitalov v Parizu je nadzornik sam bil iz službe izgnan in pozneje zaradi ostudnih pregréh sodniji izročen.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

16. pros. S. Ticijan šk. — 17. S. Anton puš. — 18. Stol sv. Petra v Rimu. — 19. S. Kanut m. — 20. Ss. Fabijan in Boštjan. — 21. S. Neža. — 22. Tretja nedelja po ss. treh Kraljih. Ss. Vincencij in Anastazij mm.

Zahvale:

Št. 4. Premila in preljuba Gospá presv. Serca! Rad bi se ti dostojno zahvalil. Pred leti že imel sem hudo kronično vnetje v gerlu, vsled tega hotel me je kašelj večkrat zadušiti, v omotici sem se moral hitro kake reči poprijeti, da nisem padel. Zdihoval sem k Naši preljubi Gospéj presv. Serca, naj bi mi ona pomoč izprosila, da zamorem svojo službo opravljati; obljubil sem uslišanje v „Danici“ in v „Monatrosen“ v njeno slavo oznaniti. In glej! pé! in govoril sem v svoji službi ložej in bolj éversto, ko pred boleznijo. Ostalo mi je še nekaj tega vnetja, čakal sem polnega ozdravljenja, odlašal zahvalo. Kasneje še le se spomnim, kaj sem prosil: „Da bi zamogel svojo službo prav opravljati.“ Kar sem prosil, v tem sem uslišan; zato spolnim svojo obljubo: „O premila in preljuba Gospá presv. Serca! Ponizno in priserčno zahvalo Ti naznanjam; nebo in zemlja naj Te z menoj vred časti in zahvaluje za tvojo milo pomoč.“

Primorje, 27. grudna 1881.

P. S.

Št. 5. Tisočera hvala Naši lj. Gospej presv. Serca, na katere prošnjo mi je bilo pomagano v zamotanih okolišinah tega življenja.

Kamnik, 8. prosinca 1882.

J. J.

Št. 6. V veliki zadregi zastran svojih stanovskih okolišnin sem pričel devetdnevno opravljati, in že četrty dan se je reč obrnila po moji želji; toraj bodi z

naj večji priserčnostjo zahvaljena N. lj. G. presv. Serca za tolažbo, ki sem jo dosegel!

J.

V molitev priporočeni:

Nekdo, ki razuzdano živí, da bi se poboljšal in dušo rešil. — Za smert bolna oseba, da bi se ozdravila, če je Božja volja. — Cela bolna družina v molitev gorko priporočena za pomoč. — Mladeneč za dober vseh v šoli. — Oseba za uslišanje njene prošnje in želje, če je volja Božja. — Odvernjenje neke hudobije bodi na serce položeno N. lj. G. in sv. Jožefu in priporočeno v molitve. — Že šesti mesec prav hudo bolna je priporočena v molitev. Ako bomo uslišani, se bo zahvala v „Dan.“ razglasila. — Družinski oče, vdan pijanosti, serčno priporočen za poboljšanje. — Oseba, za smert bolna, se goreče priporoča družbi N. lj. Gospé presv. Serca v molitev, da bi ji Marija sprosila ljubo zdravje, ali pa saj srečno zadnjo uro, kar Bogú dopade. — Ravno tako goreče priporoča bolnega mladenčca za dušno in telesno zdravje. — Oseba v velikih dušnih in telesnih stiskah priporoča se živo v molitev udov bratovšine N. lj. G. presv. Serca, da bi jo Bog kmalu rešil iz te hude stiske. Ako bode prošnja uslišana, naznanila se bode zahvala v „Danici“.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz II. in III. pogl.)

16. pros. *Gorjé dvojnemu sercu, hudobnim ustnicam, hudodelnim rokam, grešniku, ki na svetu hodi po dvojnem potu.* (To je: Gorjé hinavcem, ki na videz Bogu služijo, v resnici pa le svetu in svojim strastim strežejo!)

17. *Gorjé njim, ki so zgubili poterpljenje in se podali na hudobne pota. Kaj bodo počeli, kadar bo Gospod začel preiskovati?*

18. *Kteri se Gospoda bojé, niso nezaupljivi v njegovo besedo.*

19. *Kteri se Gospoda boje, le tega išejo, kar je njemu dopadljivo.*

20. *Kteri se Gospoda bojé, pred njegovim obličjem svoje duše posvečujejo.*

21. *Kteri se Gospoda bojé, spolnujejo njegove zapovedi, in imajo poterpljenje, dokler se on na nje ne ozre.* (To je: vse voljno terpé, dokler jih Bog iz težáv ne reši.)

22. *Otroci modrosti so zbiralíše pravičnih, in njih rod pokoršina in ljubezen.* (To je: Le modri ljudje polnijo družbo pravičnih.)

Listek za raznoterosti.

Večerni govori v katoliški družbi. Preteklo sredo je govore pričel gosp. sem. podvodja dr. A. Jeglič in je prav dobro pojasnoval razloček med katoliškimi redovi in kongregacijami ter spregovoril nekoliko obširneše o poslednjih vravnavi in koristnosti. Poslušavcev je bilo več kot sicer. Odsihmal bodo govori navadno o sredovečerih ob 7, kakor druge leta. Le vkup!

Z današnjim listom se prične tretji oddelek „Izgledov bogoljubnih otrok iz vsih časov“, ki jih gosp. A. Keržič hoče pridno nadaljevati. Naj skerbi, kdor more, da jih mladi in stari pridno beró in privéta iz njih naj obilniši sad za Slovence. V red.

Novi imenik lavantinske škoñje razkazuje, da stane v 24 dekanijah 463 tisoč katoličanov (lani 465 tisoč) in 470 duhovnov (l. 483); med temi jih je v pastirstvu 360 (l. 378), v družih službah 26, vpokojenih je 49,

redovniških duhovnov je 35; zunaj škofije 12, umerlo jih je v preteklem letu 16 (l. 10). Cerkvá in kapél šteje škofija 675. Bogoslovcev je v vseh štirih letih 39 (l. 34), in sicer: v IV. letu 6, v III. 14, v II. 9, v I. pa 10. — V Maksimilijanišu ali mladenškem semenišu je 43 gimnazijalcev. Redovniki — oo. minoriti, frančiškani in kapucini — bivajo v šestih samostanih in poleg njih imajo gg. lazaristi misijonski vstav v Celju. Usmiljene sestre iz reda sv. Vincenca Pavljanskega bivajo v štirih vstavih; šolske sestre iz III. reda sv. Frančiška imajo tudi 4 vstave. — Zlatomašnikov ima škofija 12 (l. 10), izmed kterih je najstarejši v 90. l. starosti in v 67. l. mašništva.

V Selnicah na Štajerskem je bila na ss. treh Kraljev praznik pokopana preblaga Marija omož. Eppich, ki je še v življenji nekterim krajem na Kranjskem darovala lepih zneskov za ubožne. Naj bo toraj zlasti zadevnim krajem v molitev gorko priporočena.

Nadškof Stadler je 9. t. m. odrinil iz Zagreba v Osek; v torek je prišel v Djakovo k škofu Strosmajeru, se podal dalje v Brod, in 12. je nastopil pot dalje v Sarajevo, kjer ima 15. t. m., to je, sladkega imena Jezusovega nedeljo slovesno vmestovanje obhajati. Bog daj srečo!

Iz Adrijanopol-a, 31. gradna 1881. Moje naj pri-serčniši vošila za novo leto naj smém naznaniti premilostnim gospodom prelatom, kanonikom, častitim redovnicam in vsim našim prijatom in dobrotnikom.

Nadjal sem se, da z novoletnim vošilom pošljem tudi naše poročila, pa niso še v redu, toraj malo dni pozneje.

Z naj večim spoštovanjem...

Tomaž Brseska,

prednik mis. red. vstaj. J. Kr. v Adrijanopolu.

Strahovit nasledek nespametnega znanja. Vojak v Lincu je imel delj časa zavezo z neko deklino. Le-tá gre zvečer na plés, ko je imel tisti vojak domači arest v kosarni. Eden tovaršev pride v kosarno in zatelebancu to naznani. Le-tá, ves v ognju od slepe strasti, se ne meni več za svoj zapor, dirja k plesišu, dá deklino poklicati ven na prosto, in ko nekoliko dalje gresta, češ, na sprehod, vojak nesrečno dekle z nožem napade in jo strahovito kolje, seka in mesári do smerti! Potem divja pošast dirja nazaj v kosarno, in sam sebe vstreli! — Kako duhovni učeniki in vsi pametni ljudje svariyo mladino pred grešnimi zavezami, ktere pa peklenski romani (češ, za oliko?) in kazališa tako medeno popisujejo in berlavim čitateljem ali gledavcem pred oči stavijo. In kako žalosten je večí del konec! Vse gré sladko in medeno: „Ubi tu Cajus, ego Caja — Kjer boš ti Kajfež, bom jaz Kajfežka — tebi vekomaj zvesta“. Tako je obetanje. Ali Kajfežka je le prevečkrat Putifarica, ki vsem plesavcem roke ponudi; Kajfež pa ne boljši, in rad se spremeni v Judeža, ki izdávši Zveličarja končá ne le sam sebe, ampak še poprej tudi svojo Kajfeževko. Neštevilni so prežalostni izgledi, vender slepcev in sleparjev ne zmodrijo; streznejo se še le pred večnim Sodnikom!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik I. Vrančič 2 gold. — Č. g. mestni župnik J. Rozman 3 gold. — Neimen. gospod 2 gl. — Č. g. župnik Jan. Dolžan 1 gl. — Dobra roka 50 kr.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Iz Idrije po č. g. Fr. Onušiču 1 gl. — Od sv. Trojice č. g. župnik J. Gerčar 10 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Č. g. Janez Smrekar iz Polhovega Gradca 7 gl.; preč. g. stolni prošt Jožef Zupan 25 gl.; blagorodni gosp. Franc vitez Močnik, šolski svetovavec, 20 gl. (Ti darovi so bili oddani pri preč. g. kan. A. Zamejcu.) — Z Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 6 gld. 9 kr. — Iz Idrije po č. g. Fr. Onušiču 2 gld. — Neka gospodičina po č. g. Jož. Erkerji 2 gl. — Po č. P. Jožefu 1 gl. — Neimenovana 50 kr. — Iz Begunjske fare na Gor. zbirka 13 gl. po preč. g. dek. Silv. Keše-tu.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Nevelj 3 gl. 40 kr. — Marija Vrana 12 kr. — Po čč. gospéh Uršulinaricah v Ljubljani 8 gold. 22 kr. — Iz Dražgoš 40 kr. — Čč. gospé Uršulinarice v Ljubljani 3 gl. — Iz Starega terga pri Ložu 33 gl. 5 kr. — Po preč. g. stolnem kanoniku P. Urhu 25 gold. 47 kr. — Iz Rateč na Dolenjskem 24 gold. 40 kr. — Iz Javorja pri Litiji 1 gl. — Gospodičina Viktorija Melcerjeva 1 gl. — Po č. g. Ant. Pintarji 5 gold. dedišine. — Marija in Lenka Koman 80 kr.

Za misijon č. g. Val. Lah-a v Bosni: Neimenovana gospá 5 gl. po preč. g. D. za nektare sežnje zemlje že omenjenemu duhovnu. — Po čast. P. Jožefu 1 gld. — Neimen. 1 gl. za eno sv. mašo.

Za novo cerkev in samostan redov. Trapistov v Bosni: Po č. P. Jožefu 5 gl.

Za redovnice presv. Kervi v Bosni: Neimenovana roka 10 gl.

Za sv. Očeta: Po č. P. Jožefu 30 gl. — Za novo leto preč. g. župn. Karol Tedeschi 19 gl. — Č. g. Jan. Tavčar 1 gl.

Za sv. leto po papeževem namenu: Č. g. župnik I. Vrančič 5 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Rimu: Č. g. Jan. Tavčar 5 gl.

Za afrikanski misijon: Preč. g. župnik K. Tedeschi 7 gl. — Gnja. T. Bučar 1 gl. 5 kr.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Č. M. Ant. M-lj 10 gl. 20 kr.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Janez Rozman, mestni župnik, 52 gold.; gospá Kancijanila Mesner v Kranji 58 gl.; Marijana Hribljan 1 gl.; Johana Zakotnik 1 gl.; po č. g. Antonu Keržiču 35 gl.; neimenovana po preč. g. kan. Antonu Urbasu 1 gl.; po č. g. Antonu Tramtetu 15 gl. 23 kr. (Ti darovi so bili oddani pri preč. g. kan. A. Zamejcu.) — Iz Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 4 gl. — Č. g. Karol Čigon 2 gl. 20 kr. — Z Bučke 3 gld. — Po č. P. Jožefu 3 gl. — S Kerke udje 3 gl. — Ap. Brenk 1 gl. po č. g. Ant. Žlogarji.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Iz Idrije po č. g. Fr. Onušiču 10 gl. (Op. Tako tolmačimo izraz: „pro miss. jud.“; če je drugačen namen, prosimo, pojasnite.)

Za bratovščino sv. Bonifacija: Čast. g. K. Lapajne 1 gld.

Za nesrečne v zahodnjem Tongking u: Po čast. P. Jožefu 1 gl.

Za naj potrebniši misijone: Iz Idrije po č. g. Fr. Onušiču 10 gl. — Po č. P. Jožefu 2 gl. — Neimenovana roka 10 gl.

Za naj potrebniši namen: Č. g. J. Tavčar 4 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. G—r: Tako še bolje; dar bo sad rodil. — G. K—r: Priserčna zahv. za posl. im.! Veselo novo l.!